

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53,
56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 64¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-1257 18, 19, 23 IR
29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTAS**

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 65 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„65 straipsnis. Dėstytojai

1. Tyrėjai arba pripažinti menininkai aukštosiose mokyklose gali užimti šias dėstytojų pareigybes: profesoriaus, docento, asistento, jaunesniojo asistento. Asmenys, kurie nėra tyrėjai arba pripažinti menininkai, aukštosiose mokyklose gali užimti šias dėstytojų pareigybes: vyresniojo lektoriaus, lektoriaus. Šio straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys gali užimti dėstytojo praktiko pareigas.

2. Profesoriaus pareigas gali eiti **mokslininkas arba meno daktaras, esantis** pirmaujantysis tyrėjas arba pripažintas menininkas. Profesoriaus pareigas einantis pirmaujantysis tyrėjas arba pripažintas menininkas turi rengti mokslininkus, dėstyti studentams, vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą ir jiems vadovauti, skelbti tyrimų rezultatus. Profesoriaus pareigas einantis pripažintas menininkas, meno daktaras turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje ir (arba) formuoti meno projektų tematiką ir jiems vadovauti, skelbti tyrimų rezultatus.

3. Docento pareigas gali eiti mokslininkas arba meno daktaras, esantis ne žemesnės pakopos kaip pripažintas tyrėjas arba pripažintas menininkas. Docento pareigas einantis pripažintas tyrėjas arba pripažintas menininkas turi dėstyti studentams, vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, skelbti šios veiklos rezultatus. Docento pareigas einantis pripažintas menininkas, meno daktaras turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje.

4. Asistento pareigas gali eiti mokslininkas arba meno daktaras, esantis ne žemesnės pakopos kaip patvirtintas tyrėjas arba pripažintas menininkas. Asistentas turi vadovauti studentų praktiniams užsiėmimams (praktiniams darbams, pratyboms, studentų praktikai ir kt.), padėti atlikti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus. Pastarasis reikalavimas gali būti netaikomas universiteto meno studijų asistentams.

5. Jaunesniojo asistento pareigas gali eiti pradedantysis tyrėjas. Jaunesnysis asistentas turi atlikti arba padėti atlikti dėstyimo darbus.

6. Į vyresniojo lektoriaus pareigas gali pretenduoti asmuo, turintis mokslo (meno) daktaro laipsnį. Vyresnysis lektorius turi dėstyti studentams, dirbti metodinį darbą.

7. Į lektoriaus pareigas gali pretenduoti asmuo, turintis ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją. Lektorius turi dėstyti studentams, dirbti metodinį darbą.

8. Aukštosios mokyklos gali nustatyti įvairias dėstytojų praktikų pareigybes. Tokie dėstytojai dėsto, veda praktinius užsiėmimus, vadovauja studentų praktiniams darbams, supažindina studentus su mokslinių tyrimų taikymu praktikoje, padeda jiems atlikti taikomosios mokslinės veiklos darbus, perteikia jiems praktinio darbo žinias. Į šias pareigas aukštosios mokyklos nustatyta tvarka priimami asmenys, turintys ne trumpesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį dėstyimo srityje ir profesinių pasiekimų. Atlikdami pareigas tokie dėstytojai privalo dirbti praktinį darbą dėstyimo srityje ir turėti aukštosios mokyklos nustatyta tvarka numatytas dėstyimo kompetencijas.

9. **Kompetencijų ir Kvalifikacinius kvalifikacinius** dėstytojų pareigybių reikalavimus, ne žemesnius, kaip nustatyti šio straipsnio 2–7 dalyse, konkursų šioms pareigoms eiti organizavimo ir dėstytojų atestavimo tvarką nustato aukštoji mokykla.“

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 66 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„66 straipsnis. Mokslo darbuotojai

1. Mokslo ir studijų institucijų tyrėjai gali užimti šias mokslo darbuotojų pareigybes: vyriausiojo mokslo darbuotojo, vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslo darbuotojo, mokslininko stažuotojo, jaunesniojo mokslo darbuotojo.

2. Vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti pirmaujantysis tyrėjas. Vyriausiasis mokslo darbuotojas turi rengti mokslininkus, vadovauti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, skelbti tyrimų rezultatus.

3. Vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti tyrėjas, esantis ne žemesnės pakopos kaip pripažintas tyrėjas. Vyresnysis mokslo darbuotojas turi vadovauti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, skelbti tyrimų rezultatus.

4. Mokslo darbuotojo pareigas gali eiti tyrėjas, esantis ne žemesnės pakopos kaip patvirtintas tyrėjas. Mokslo darbuotojas turi atlikti mokslinius tyrimus ir vykdyti eksperimentinę plėtrą, skelbti šios veiklos rezultatus.

5. Mokslininko stažuotojo pareigas gali eiti tyrėjas, esantis ne žemesnės pakopos kaip patvirtintas tyrėjas, apgynęs daktaro disertaciją kitoje institucijoje ne anksčiau kaip prieš 7 metus iki

skyrimo į šias pareigas dienos. Laikotarpis, kuriuo asmeniui buvo suteiktos nėštumo ir gimdymo, tėvystės atostogos ar atostogos vaikui prižiūrėti, į šį 7 metų laikotarpį neįtraukiamas.

6. Jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti pradedantysis tyrėjas. Jaunesnysis mokslo darbuotojas turi atlikti arba padėti atlikti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus.

7. **Kompetencijų ir kvalifikacinius kvalifikacinius** mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimus, ne žemesnius, kaip nustatyti šio straipsnio 2–6 dalyse, konkursų šioms pareigoms eiti organizavimo ir mokslo darbuotojų atestavimo tvarką nustato mokslo ir studijų institucijos. Nustatydamos kvalifikacinius mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimus, mokslo ir studijų institucijos turi atsižvelgti į Lietuvos mokslo tarybos nustatytus reikalavimus dėl visų tyrėjų pakopų privalomų kompetencijų.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. 72 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„72 straipsnis. Priėmimas į mokslo ir studijų institucijų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas

1. Į mokslo ir studijų institucijų dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus asmenis, nurodytus šio įstatymo 65 straipsnio 8 dalyje, 68 straipsnyje ir šio straipsnio 10 ir 11 dalyse, pareigas asmenys priimami dirbti ne mažiau kaip 0,25 darbo laiko normos viešo konkurso būdu. Mokslo ir studijų institucijos nustatyti dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikaciniai reikalavimai ir privalomos mokslo ir studijų institucijos tyrėjų kompetencijos šios institucijos nustatyta tvarka skelbiami viešai šios institucijos interneto svetainėje.

2. Viešas konkursas šio straipsnio 1 dalyje išvardytoms pareigoms eiti skelbiamas ne vėliau kaip 6 mėnesiai iki numatomos darbo pradžios. Pranešimas apie konkursą pareigoms eiti turi būti skelbiamas mokslo ir studijų institucijos ir Lietuvos mokslo tarybos interneto svetainėse, šalies ir, jeigu tikslinga, tarptautinėse visuomenės informavimo priemonėse. Konkurso sąlygose, *inter alia*, turi būti numatyta, kad pretendentas pateikia savo veiklos planą 5 metų laikotarpiui.

3. Kandidatus dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigoms eiti vertina priėmimo komisija, sudaroma mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka. Ne mažiau kaip vieną trečdalį priėmimo komisijos narių sudaro šioje mokslo ir studijų institucijoje nedirbantys asmenys, o aukštosiose mokyklose – papildomai ne mažiau kaip vienas iš jų – studentų atstovybės (jeigu jos nėra, – studentų visuotinio narių susirinkimo (konferencijos)) deleguotas atstovas. Rengiant konkursą profesoriaus ar vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigoms eiti, priėmimo komisijoje turi būti bent vienas tarptautinis ekspertas.

4. Su asmeniu, mokslo ir studijų institucijoje laimėjusiu konkursą dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigoms eiti, sudaroma terminuota darbo sutartis 5 metų laikotarpiui ir mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka tam pačiam laikotarpiui patvirtinamas su mokslo ir studijų institucijos veiklos planais ir prioritetais suderintas jo veiklos planas. Likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki terminuotos darbo sutarties pabaigos, mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka vykdomas darbuotojo veiklos per šį laikotarpį vertinimas. Jeigu likus 3 mėnesiams iki terminuotos darbo sutarties pabaigos asmuo yra laikinai nedarbingas arba išėjęs nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros ar tėvystės atostogų, jo veiklos vertinimas vykdomas pasibaigus laikinajam nedarbingumui ar grįžus iš šioje dalyje nurodytų atostogų. Laikotarpis, kuriuo asmeniui mokslo ir studijų institucija buvo suteikusi nėštumo ir gimdymo, tėvystės atostogas ar atostogas vaikui prižiūrėti, į 5 metų laikotarpį neįtraukiamas. Šioje dalyje nurodytas pareigas einančių asmenų veiklos vertinimo reikalavimus nustato mokslo ir studijų institucija. Šie reikalavimai turi būti ne žemesni kaip konkurso dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigoms eiti reikalavimai ir apimti veiklos plano vykdymo įvertinimą. Jeigu šioje dalyje nurodytas pareigas einančio asmens veikla įvertinama neigiamai, jis atleidžiamas. Darbuotojas, kurio veikla įvertinama neigiamai, apie atleidimą iš darbo turi būti įspėtas ne vėliau kaip prieš dešimt darbo dienų. Atleidžiamam darbuotojui išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išmoka. Jeigu darbuotojo veikla įvertinama teigiamai, su šiuo dėstytoju ar mokslo darbuotoju tęsiami darbo santykiai sudarius neterminuotą darbo sutartį toms pačioms pareigoms eiti.

5. Mokslo ir studijų institucija gali nustatyti neterminuotos darbo sutarties pabaigą su mokslo darbuotojais ar dėstytojais, sulaukusiais pensinio amžiaus. Tokiu atveju neterminuota darbo sutartis turi pasibaigti ne anksčiau kaip mokslo ir studijų institucijos nustatyta paskutinę studijų (mokslo) metų, kuriais mokslo darbuotojas ar dėstytojas sulaukia pensinio amžiaus, pabaigos dieną. Nutraukus neterminuotą darbo sutartį, su pensinio amžiaus sulaukusių mokslo darbuotoju ir dėstytoju gali būti tęsiami darbo santykiai pagal terminuotą darbo sutartį toms pačioms pareigoms eiti ne ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį. Tokiai terminuotai darbo sutarčiai turi pritarti universiteto senatas (kolegijos akademinė taryba, mokslinių tyrimų instituto mokslo taryba), įvertinęs, kad šio darbuotojo darbas yra reikalingas siekiant užtikrinti mokslo ir studijų institucijoje vykdomų studijų programų ir (ar) mokslinių tyrimų tęstinumą. Tokia sutartis universiteto senato (kolegijos akademinės tarybos, mokslinių tyrimų instituto mokslo tarybos) pritarimu vieną kartą gali būti sudaroma pakartotinai. Sudarius pakartotinę terminuotą darbo sutartį asmenys yra atestuojami šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, atestacijos laikotarpį skaičiuojant nuo paskutinės atestacijos, atliktos dirbant pagal neterminuotą darbo sutartį šioje mokslo ir studijų institucijoje, dienos.

6. Dėstytojui ar mokslo darbuotojui, dirbančiam pagal neterminuotą darbo sutartį, laimėjus konkursą eiti kitas dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigas toje pačioje mokslo ir studijų institucijoje, jo darbo santykiai jam einant naujas pareigas tęsiami pagal neterminuotą darbo sutartį. Jeigu konkurso sąlygas atitinka vienintelis kandidatas, toje mokslo ir studijų institucijoje pagal neterminuotą darbo sutartį einantis docento, asistento, lektoriaus, vyresniojo mokslo darbuotojo ar mokslo darbuotojo pareigas, jis gali būti perkeltas į aukštesnes pareigas toje pačioje mokslo ir studijų institucijoje (atitinkamai į profesoriaus, docento, vyresniojo lektoriaus, vyriausiojo mokslo darbuotojo ir vyresniojo mokslo darbuotojo) be konkurso.

7. Neterminuotos darbo sutarties laikotarpiu dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigas einantis asmuo atestuojamas kas 5 metai arba jam gali būti rengiama neeilinė atestacija mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka. Tokių asmenų atestacijos reikalavimus nustato mokslo ir studijų institucija. Šie reikalavimai turi būti ne žemesni kaip viešo konkurso dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigoms eiti reikalavimai. Laikotarpis, kuriuo asmeniui mokslo ir studijų institucija buvo suteikusi nėštumo ir gimdymo, tėvystės atostogas ar atostogas vaikui prižiūrėti, taip pat ligos laikotarpis, trunkantis ilgiau kaip 3 mėnesius, į atestacijos laikotarpį neįtraukiamas. Neatestuotas darbuotojas atleidžiamas iš darbo. Atleidžiamam darbuotojui taikomos garantijos, nustatytos Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 straipsnio 7, 8, 9 dalyse.

8. Neterminuotos darbo sutarties laikotarpiu mokslo ir studijų institucijos vadovo siūlymu ir darbuotojo sutikimu pastarojo einamos tyrėjo pareigos gali būti keičiamos į kitas lygiavertes tos pačios pakopos tyrėjo pareigas (išskyrus mokslininko stažuotojo pareigas), jeigu darbuotojas atitinka toms pareigoms mokslo ir studijų institucijos nustatytus kvalifikacinius reikalavimus **ir kompetencijas**.

9. Mokslo ir studijų institucijos vadovo sprendimu asmenys į mokslo ir studijų institucijos dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas gali būti priimami be konkurso pagal terminuotą darbo sutartį. Šie asmenys turi atitikti mokslo ir studijų institucijos nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje. Be konkurso asmenys, išskyrus asmenis, dalyvaujančius moksliniuose projektuose, priimami į dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas ne ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui, sudarant terminuotą darbo sutartį. Šią sutartį galima pratęsti dar vienam ne ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui. Pakartotinai be konkurso į mokslo ir studijų institucijos dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas šie asmenys gali būti priimami ne anksčiau kaip praėjus 2 metams po terminuotos darbo sutarties pabaigos. Asmenys, kurių veikla mokslo ir studijų institucijoje šio straipsnio 4 dalyje aprašytu atveju buvo įvertinta neigiamai, ir neatestuoti asmenys be konkurso gali būti priimami tik į žemesnes pareigas.

10. Į mokslininko stažuotojo pareigas asmenys priimami viešo konkurso būdu ir įdarbinami pagal terminuotą darbo sutartį iki stažuotės, kuri trunka nuo vienu iki 3 metų, pabaigos. Kandidatai į šias pareigas turi atitikti ne žemesnius, kaip nustatyti šio įstatymo 66 straipsnio 5 dalyje, reikalavimus. Viešo konkurso mokslininko stažuotojo pareigoms eiti sąlygas nustato mokslo ir studijų institucija.

11. Į jaunesniojo asistento ir jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas asmenys priimami mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka. Kandidatai į šias pareigas turi atitikti ne žemesnius, kaip nustatyti šio įstatymo 65 straipsnio 5 dalyje ir 66 straipsnio 6 dalyje, reikalavimus. Su asmenimis, priimamais į jaunesniojo asistento ir jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas, sudaromos terminuotos darbo sutartys, trunkančios ne ilgiau kaip iki jų doktorantūros studijų pabaigos. Šias sutartis galima pratęsti ne ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui.“

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 3 dalį:

„3. Šio įstatymo 1 **straipsnio 2 dalis**, ~~16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24~~ ir 25 straipsniai įsigalioja 2023 m. liepos 1 d.“

2. Papildyti 29 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, 16,18, 19, 21, 23, 24 straipsniai įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.“

3. Pakeisti 29 straipsnio 6 dalį:

„6. Šio įstatymo nuostatos taikomos mokslo ir studijų institucijų dėstytojams ir mokslo darbuotojams, priimtiems į pareigas nuo ~~2023 m. liepos 1 d~~ **2024 m. sausio 1 d.** Iki ~~2023 m. liepos 1 d~~ **2024 m. sausio 1 d.** priimtų į pareigas dėstytojų, mokslo darbuotojų ir tyrėjų pareigos ir kitos darbo sąlygos gali būti keičiamos atsižvelgiant į šio įstatymo nuostatas tik šių darbuotojų sutikimu.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas